

VALTIONEUVOSTON VIIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäyksikkö

SISÄLLYSLUETTELO

TASAVALLAN PRESIDENTTI	11
Hallituksen esitykset	11
Tasavallan presidentin asetukset	12
Nimitysasiat	12
VALTIONEUVOSTO	12
Valtioneuvoston asetukset	12
Valtioneuvoston päätökset	13
Nimitysasiat	15
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	15
Budjettineuvottelut 14.9.2011	15
LUOVUTETUT MIETINNÖT	19

TASAVALLAN PRESIDENTTI

HALLITUKSEN ESITYKSET

Tasavallan presidentti antoi **16.9.2011** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 30/2011 vp) eduskunnalle kunnallisen eläkelain, valtion eläkelain, valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta. Kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan ja työnantajiin kohdistuvien tehtävien toimeenpano sekä näihin

tehtäviin liittyvä toimivalta siirretään kunnalliseen eläkelaitokseen. Kirkon eläkejärjestelmän rahoitukseen ja eläkerahastointiin ei tehdä muutoksia. Kunnalliseen ja valtion eläkelakiin tehdään tarvittavat muutokset, kun näiden valmistelu siirtyy valtiovarainministeriöstä sosiaali- ja terveysministeriöön. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2012. (VM hallitusneuvos Erik Strömberg 09 160 32204)

Hallituksen esitys (HE 31/2011 vp) eduskunnalle Belgian, Saksan, Viron, Irlannin, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Kyproksen, Luxemburgin, Maltan, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Slovenian, Slovakian, Suomen ja Euroopan rahoitusvakausvälineen välisen ERVV-puitesopimuksen muuttamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä ja laiksi Euroopan rahoitusvakausvälineelle annettavista valtioneuvoston antamien lain 2 §:n muuttamisesta. Eduskunnan hyväksyttäväksi annetaan Belgian, Saksan, Viron, Irlannin, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Kyproksen, Luxemburgin, Maltan, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Slovenian, Slovakian, Suomen ja Euroopan rahoitusvälineen välinen sopimus ERVV-puitesopimuksen muuttamisesta. Muutoksella takaaajien

Euroopan rahoitusvakausvälineen varainhankinnalle annettavien takaus-ten kokonaismäärää korotetaan 440 miljardista eurosta 780 miljardiin euroon. Tästä 726 miljardia euroa on käytettävissä olevia takauksia, koska Kreikka, Irlanti ja Portugali väistyvinä takaaajina eivät anna takauksia. Takaus-ten määräytymistapa muuttuu kokonaistakauksesta taattavan velan pääoman nimellisarvolle annettavaksi takaukseksi. Euroopan rahoitusva-kausvälineen toiminnan tehokkuutta ja joustavuutta lisätään sisällyttämällä puitesopimukseen kolme uutta tuki-välinettä. Ensinäkin Euroopan rahoitusvakausväline voi antaa euroalueeseen kuuluville valtiolle ennakkollista tukea. Toiseksi euroalueeseen kuuluvalle valtiolle voidaan antaa lainaa sen rahoituslaitosten pääomittamista varten. Lainaa voidaan antaa myös valtioille, joille ei ole vahvistettu talouden sopeutusohjelmaa. Kolman-neksi Euroopan rahoitusvakausväline voi poikkeuksellisesti hankkia euroalueeseen kuuluvan valtion joukko-velkakirjoja jälkimarkkinoilta. Sopi-musmuutos tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat toimittaneet Euroo-pan rahoitusvakausvälineelle kirjallisen vahvistuksen siitä, että ne ovat saattaneet päätökseen kansallisen lakinsa vaatimukset sopimusten voi-maansaattamisesta. Lisäksi Euroo-pan rahoitusvakausvälineelle annet-

tavista valtiontakauksista annettua lakia muutetaan siten, että takausten enimmäismäärää korotetaan ja takausten määräytymisperusteeksi tulee velkojen nimellisarvo aikaisemman kokonaistakauksen sijaan. (VM lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa 09 160 33064)

Hallituksen esitys (HE 32/2011 vp) eduskunnalle laiksi alusliikennepalvelulain muuttamisesta. Alusliikennepalvelulakia muutetaan niin, että lakiin lisätään merenkulun tiedonhallintajärjestelmää ja avun tarpeessa olevien alusten vastaanottamista koskevat säännökset. Lakiin lisätään myös laivaajan, liikenteenharjoittajan ja asiamiehen ilmoitusvelvollisuutta koskevat säännökset sekä muutetaan aluksen päällikön merellä tapahtuvien vaaratilanteiden ja onnettomuuksien vaaratilanteiden ilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Näiden ilmoitusvelvollisuuksien laiminlyönti säädetään myös rangaistavaksi. Edellä mainittuihin säännöksiin sisältyvät valtuudet säättää niiden sisältämistä asioista tarkemmin valtioneuvoston asetuksella tai Liikenneviraston määräyksillä. Muutosten tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön niitä velvoitteita, jotka sisältyvät asiaa koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin. Lisäksi alusliikenneohjaajan pätevyysvaatimuksia ja työpaikkakoulutusta sekä alusliikennepalvelun koulutusohjelmaa koskevia säännöksiä tarkistetaan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2011. (LVM neuvotteleva virkamies Risto Saari 09 160 28311)

Hallituksen esitys (HE 33/2011 vp) eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta. Terveydensuojelulakia muutetaan siten, että tarkempia säännöksiä talousveden sekä uima-veden aiheuttamien epidemioiden selvittämisestä ja ilmoittamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen sijaan valtioneuvoston asetuksella. Lisäksi tutkimuslaboratorioita koskevaan säännökseen muutetaan vanhentuneet organisaationimikkeet sekä yhdenmukaisetaan säännöstä elintarvikelain kanssa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2011. (STM hallitus-sihtööri Helena Korpinen 09 160 73860)

TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSET

Tasavallan presidentti antoi **16.9.2011** seuraavat asetukset:

Tasavallan presidentin asetus lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Yleissopimuksella ja sen voimaansaattamisen yhteydessä toteutuilla lainsäädäntömuutoksilla pyritään ehkäisemään lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia ja niistä aiheutuvia haittoja sekä korostamaan näiden rikosten paheksuttavuutta ja parantamaan lasten seksuaalisen itsemääräämisoikeuden suojaa. Yleissopimus, laki (539/2011) ja asetus tulevat voimaan 1.10.2011. (OM lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva 09 160 67723)

Tasavallan presidentin asetus lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Lisäpöytäkirjan voimaantulo lisää kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia korruption torjunnassa. Lisäpöytäkirja, laki (636/2011) ja asetus tulevat voimaan 1.10.2011. (OM lainsäädäntöneuvos Matti Marttunen 09 160 67653)

Tasavallan presidentin asetus lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta annetun tasavallan presidentin asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Asetuksen 2 §:ää muutetaan siten, että siitä poistetaan maininta Suomen aikaisemmin tekemästä varaumasta, joka on peruutettu. Asetus tulee voimaan 1.10.2011. (OM lainsäädäntöneuvos Matti Marttunen 09 160 67653)

NIMITYSASIAT

Tasavallan presidentti päätti **16.9.2011** seuraavat nimitysasiat:

Komentaja Juha Matti Pallaspuuro puolustusasiameheksi Unkariin 17.9.2011 lukien asemapaikkana Berliini. (PLM ylitarkastaja Aila Helenius 09 160 88180)

VALTIONEUVOSTO

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **15.9.2011** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus poliisiin hallinnosta annetun asetuksen 16 §:n muuttamisesta. Poliisin tekniikka-keskuksen johtajan viran kelpoisuusvaatimuksia muutetaan virkaan vaadittavan tutkinnon ja kokemuksen osalta. Asetus tulee voimaan 1.10.2011. (SM lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko 071 878 8569)

Valtioneuvoston asetus kuvaohjelmalautakunnasta. Kuvaohjelmalainsäädäntö uudistuu vuoden 2012 alussa, jolloin valtion elokuvalautakunta muuttuu kuvaohjelmalautakunnaksi. Asetuksessa säädetään kuvaohjelmalautakunnan kokoontumisesta, puheenjohtajan tehtävistä, päätösten ja lausuntojen allekirjoittamisesta, jäsenten palkkioista sekä asioiden valmistelusta lautakunnassa. Asetus tulee voimaan 1.1.2012. (OKM hallitusneuvos Tuula Lybeck 09 160 76910)

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen 16 §:n muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta. Asetuksella ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen 16 §:n muuttamisesta säädetään niistä ammatillisista perustutkinnoista, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 32 §:ää. Asetuksella ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta säädetään niistä ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinnoista, joihin sovelletaan edellä mainittua 32 §:n opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa säännöstä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 11 §:n 9 kohdan viittaussäännöksen nojalla. Tutkinnot, joihin opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia säännöksiä sovelletaan, sijoituvat humanistiselle ja kasvatusalalle, tekniikan ja liikenteen alalle, luonnonvara- ja ympäristöalalle sekä sosiaali- ja terveysalalle. Asetukset tulevat voimaan 1.1.2012. (OKM hallitusneuvos Tarja Lehtinen 09 160 77469)

Valtioneuvoston asetus tutkimus- ja innovaationeuvostosta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta. Tutkimus- ja innovaationeuvoston kokoonpanoa koskevaa säädöstä muutetaan siten, että valtioneuvosto määrää tutkimus- ja innovaationeuvostoon asetuksessa yksilöityjen ministerien lisäksi enintään kuusi muuta ministeriä nykyisen neljän ministerijäsenen sijaan. Asetus tulee voimaan 15.9.2011. (OKM opetusneuvos Marja Pulkkinen 09 160 77049)

Valtioneuvoston asetus yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetukseen lisätään uusi 2 a §, jonka mukaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa yliopistolain (558/2009) 43 a §:ää sovelletaan farmaseutin, proviisorin, hammaslääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin, lääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin, psykologian kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen sekä humanististen tieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen logopedian alalla. Lisäksi opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa lainsäädäntöä sovelletaan sosiaalityön koulutukseen, psykoterapeuttikoulutukseen ja opettajan koulutuksen opintoihin lukuun ottamatta aineenopettajan koulutukseen kuuluvia opetettavan aineen opintoja. Asetus tulee voimaan 1.1.2012. (OKM hallitusneuvos Maiju Tuominen 09 160 76972)

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetukseen lisätään uusi 18 a §, jonka mukaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammattikorkeakoululain (351/2003) 25 a §:ää sovelletaan humanistisella ja kasvatusalalla humanistisen alan ammattikorkeakoulututkintoon sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon ja liikunnan ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen. Lisäksi opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa lainsäädäntöä sovelletaan tekniikan ja liikenteen alalla merenkulun ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa sekä ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (357/2003) mukaisissa ammatillisissa opettajankoulutusopinnoissa. Asetus tulee voimaan 1.1.2012. (OKM hallitusneuvos Maiju Tuominen 09 160 76972)

VALTIONEUUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki yleisistunnossa **15.9.2011** seuraavat päätökset:

Päätös myöntää maastavientilupa Sako Ltd:lle. Maastavientiluvan perusteella Sako Ltd. saa viedä maasta 31.12.2015 mennessä Kanadaan 1 000 kappaletta Sako TRG-22 tarkkuuskivääreitä varusteineen ja 1 000 kappaletta Sako TRG-42 tarkkuuskivääreitä varusteineen. Tuotteet toimitetaan Stoeger Canada Ltd:lle, joka on osa Beretta-konsernia. Sako Ltd. on myös osa Beretta-konsernia. Tuotteiden loppukäyttö on urheilu ja metsästys. (PLM erityisasiantuntija Sanna Poutiainen 09 160 88291)

Päätös nimetä Euroopan parlamentin jäsen, varatuomari Ville Itälä jäsen ehdokkaaksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimeen 1.3.2012 alkaen kuuden vuoden toimikaudeksi. (VM valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen 09 160 33097)

Päätös myöntää Ari Mattilalle ero opintotuen muutoksenhakulautakunnan varajäsenen tehtävästä ja nimitää hänen tilalleen edunvalvontasiamies Joonas Mikkilä lautakunnan 30.4.2013 päättyväksi toimikaudeksi. (OKM hallitussihteeri Piritta Väinölä 09 160 77443)

Päätös asettaa saaristoasiain neuvottelukunta 15.9.2011 alkaen eduskunnan vaalikaudeksi. Kokoonpano (varajäsenet suluissa): puheenjohtaja: kansanedustaja Mikaela Nylander Porvoo (kunnallisneuvos Bengt Backman Länsi-Turunmaa); varapuheenjohtaja: kansanedustaja Anne-Mari Virolainen Lieto (entinen sairaalan johtaja Päivi Bärnlund Porvoo); jäsenet: yrittäjä Jari Elomaa Kotka (kansanedustaja Markku Mäntymaa Vaasa), entinen apulaispäällikkö Raimo Hynninen Kotka (terveydenhoitaja Anja Kuuramaa Enonkoski), kuntoutusjohtaja Tiina Johansson Länsi-Turunmaa (käynnissäpito-operaattori Kari Häggblom Kaskinen), toimistopäällikkö Marja-Leena Leppänen Lappeenranta (merikapteeni Pasi Kortesus Salla), maanviljelijä Esko Mielikäinen Savonlinna (maaseutuyrittäjä Tarja Tornio Asikkala), elinkeinojohtaja Tomy Wass Kemionsaari (toimistosiihteeri Helena Helin-Kautto Jyväskylä), meribiologi Marko Reinikainen Raasepori (arkkitehti Maisa Siirala Espoo), ensiapukouluttaja Pirkko Häli Kokkola (merianalyytikko Jere Riikonen Porvoo) ja liikennepäällikkö Christjan Bran-

der Länsi-Turunmaa (kasvatustieteiden maisteri Denise Lindh Porvoo). Neuvottelukunnan pääsihteeri on neuvotteleva virkamies Jorma Leppänen työ- ja elinkeinoministeriöstä. (TEM aluekehitysjohtaja Janne Antikainen 010 60 64915)

Päätös ehdottaa Euroopan unionin neuvostolle, että se nimeäisi Suomen varaedustajaksi Liperin kunnanvaltuuston jäsenen Sanna Parkkisen alueiden komitean jäljellä olevaksi toimikaudeksi. (TEM hallitusneuvos Tuula Manelius 010 60 64909)

Päätös asettaa alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunta 19.9.2011 alkaen pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen toimikauden loppuun. Kokoonpano (varajäsenet suluissa): puheenjohtaja: osastopäällikkö Heikki Aurasmaa työ- ja elinkeinoministeriö; varapuheenjohtaja: aluekehitysjohtaja Kaisa-Leena Lintilä työ- ja elinkeinoministeriö; jäsenet: aluekehitysjohtaja Veijo Kavonius (neuvotteleva virkamies Marikki Järvinen) työ- ja elinkeinoministeriö, hallitusneuvos Olli Sorainen (ylitarkastaja Outi Viljamaa) työ- ja elinkeinoministeriö, lainsäädäntöneuvos Rauno Lämsä (vanhempi finanssisihteeri Pauli Kariniemi) valtiovarainministeriö, liikenneneuvos Petri Jalasto (liikenne- ja viestintäministeriö, neuvotteleva virkamies Sirpa Karjalainen maa- ja metsätalousministeriö, neuvotteleva virkamies Merja Niemi (johtaja Hannu Sirén) opetus- ja kulttuuriministeriö, johtaja Raija Volk (apulaisosastopäällikkö Olli Kerola) sosiaali- ja terveysministeriö, aluesuunnittelu- neuvos Ulla Koski (kehittämisspäällikkö Pirkko Oilinki-Nenonen) ympäristöministeriö; maakuntien liitot: maakuntajohtaja Juho Savo Varsinais-Suomen liitto (maakuntajohtaja Jari Parkkonen Päijät-Hämeen liitto) Etelä-Suomi, maakuntajohtaja Jussi Huttunen Pohjois-Savon liitto (aluekehitysjohtaja Riitta Koskinen Etelä-Savon maakuntaliitto) Itä-Suomi, maakuntajohtaja Pertti Rajala Satakuntaliitto (maakuntajohtaja Anita Mikkonen Keski-Suomen liitto) Länsi-Suomi, maakuntajohtaja Esko Lotvonen Lapin liitto (maakuntajohtaja Pauli Harju Pohjois-Pohjanmaan liitto) Pohjois-Suomi; elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY): ylijohtaja Pekka Savolainen Hämeen ELY (EU-rakennerrahoitusyksikön päällikkö Sinikka Kauranen Hämeen

ELY) Etelä-Suomi, johtaja Ritva Saarelainen Pohjois-Karjalan ELY (ylijohtaja Kari Pääkkönen Kainuun ELY) Itä-Suomi, ylijohtaja Marja Karvonen Satakunnan ELY (ylijohtaja Juha S. Niemelä Keski-Suomen ELY) Länsi-Suomi, johtaja Leila Helaakoski Pohjois-Pohjanmaan ELY (ylijohtaja Matti Räninä Pohjois-Pohjanmaan ELY) Pohjois-Suomi; aluehallintovirastot (AVI): ylijohtaja Terttu Savolainen Pohjois-Suomen AVI (ylijohtaja Jorma Pitkämäki Länsi- ja Sisä-Suomen AVI); johtaja Keijo Sahrman (erityisasiantuntija Annukka Mäkinen) Suomen Kuntaliitto; lakimies Jaana Meklin AKAVA ry, asiantuntija Jari Konttinen (innovaatiojohtaja Hannele Pohjola) Elinkeinoelämän keskusliitto EK; asiantuntija Kaisa Saario Keskuskauppakamari, toiminnanjohtaja Antti Sahi (johtaja Olli-Pekka Väänänen) Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, hallituksen jäsen Mari Kokko (hallituksen jäsen Sirpa Hertell) Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS ry, erikoissuunnittelija Auli Korhonen (aluejohtaja Teuvo Pernu) Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, elinkeinopoliittinen asiantuntija Antti Aarnio (opiskelija- ja nuorisotoiminnan asiantuntija Ulla Hyvönen) Suomen toimihenkilöjärjestöjen keskusliitto STTK ry, luonnonsuojeluasiantuntija Tapani Veistola Suomen luonnonsuojeluliitto SLL ry ja elinkeinopoliittinen asiamies Kari Jääskeläinen Suomen Yrittäjät ry. (TEM hallitusneuvos Tuula Manelius 010 60 64909)

Päätös myöntää Koillis-Lapin Sähkö Oy:lle lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa omaisuuden lunastamiseksi Kemijärven kaupungissa ja Pelkosenniemen kunnassa sijaitsevien kiinteistöjen alueille rakennettavaa 110 kV sähkönsiirtojohtoa varten (Pyhänturin 110 kV). (TEM ylitarkastaja Osmo Haltia 010 60 64785)

Päätös myöntää E.ON Kainuun Sähköverkko Oy:lle lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa omaisuuden lunastamiseksi Sotkamon kunnassa sijaitsevien kiinteistöjen alueille rakennettavaa 110 kV sähkönsiirtojohtoa varten (Vihtamo-Vuokatti 2). (TEM ylitarkastaja Osmo Haltia 010 60 64785)

Päätös asettaa lapsiasianeuvottelukunta toimikaudeksi 16.9.2011–31.8.2015. Kokoonpano (varajäsenet suluissa): puheenjohtaja: lapsiasianeuvottelut Maria Kaisa Aula; vara-

puheenjohtaja: neuvotteleva virkamies Tarja Kahiluoto sosiaali- ja terveysministeriö; jäsenet: kehittämisspäällikkö Riitta Viitala (hallitusneuvos Esa Iivonen) sosiaali- ja terveysministeriö, lainsäädäntöneuvos Päivi Rotola-Pukkila (määräaikainen avustaja Elina Lemmetty) ulkoasiainministeriö, lainsäädäntöneuvos Salla Silvola (erityisasiantuntija Niklas Wilhelmsson) oikeusministeriö, poliisitarkastaja Antti Simanainen (lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen) sisäasiainministeriö, johtaja Georg Henrik Wrede (pääsihteeri Sini Korpinen) opetus- ja kulttuuriministeriö, johtaja Eeva-Riitta Pirhonen (ylitarkastaja Heli Jauhola) opetus- ja kulttuuriministeriö, toimitusjohtaja Anna-Liisa Tarvainen Liikennevirasto (neuvotteleva virkamies Anne-Marie Välikangas valtiovainministeriö), kehittämisspäällikkö Jukka Mäkelä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (vastuualuejohtaja Riittakerthu Kaltiala-Heino Tampereen yliopistollinen sairaala), toiminnanjohtaja Tuomas Kurttila Suomen Vanhempainliitto ry (kehittämisspäällikkö Mikko Oranen Terveyden ja hyvinvoinnin laitos), pääsihteeri Jukka Tahvanainen Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry (puheenjohtaja Valtteri Aine Suomen Lukioalaisten liitto ry), johtaja Päivi Kähkönen Kirkkohallitus (pääsihteeri Lasse Halme Seurakuntien Lapsityön Keskus ry), erityisasiantuntija Aila Puustinen-Korhonen Suomen Kuntaliitto (tilaajapäällikkö Taru Kuosmanen Tampereen kaupunki), ylijohtaja Elli Aaltonen Itä-Suomen aluehallintovirasto (tilaajajohtaja Markku Rimpelä Hämeenlinnan kaupunki), puheenjohtaja, professori Pentti Arajarvi (hallituksen jäsen, sosiaalityön johtaja Anna Roinevirta) Lastensuojelun Keskusliitto ry; asiantuntijat: puheenjohtaja Maarit Alasuutari Lapsuudentutkimuksen seura ry, monikulttuurisuusasioiden päällikkö Anne Alitolppa-Niitamo Väestöliitto ry, vähemmistövaltuutettu Eva Biaudet, erikoistutkija Noora Ellonen Poliisiammattikorkeakoulu, opetusneuvos Irmeli Halinen Opetushallitus, ohjelmajohtaja Inka Hetemäki Suomen Unicef, pääsihteeri Mirjam Kalland Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Kirsti Kurki-Suonio eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, lapsiasiamies Mia Lumio Tampereen kaupunki, johtaja Anja Peltonen Kuluttajavirasto, johtaja Maarit Pie-

tinen Valtion elokuvatarkastamo, osastojohtaja Anneli Pouta Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, yliopettaja Sirkka Rousu Metropolia Ammattikorkeakoulu, toimitusjohtaja Merja Salmi Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Sosiaalitalo ja erikoistutkija Hannele Sauli Tilastokeskus. (STM hallitussihteeri Johanna Huovinen 09 160 73217)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **15.9.2011** seuraavat Euroopan unionin säädösehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 31/2011 vp) eduskunnalle Maailman kauppajärjestön WTO:n julkisia hankintoja koskevan sopimuksen muuttamisesta (GPA-sopimuksen muutokset). Maailman kauppajärjestön WTO:n julkisia hankintoja koskeva sopimus (GPA) on ns. useammankeskinen eli plurilateraaliosopimus, jonka jäsenmäärä on pienempi kuin varsinaisessa WTO-sopimuksessa. Tällä hetkellä sen osapuolia on 41: Euroopan unioni ja sen 27 jäsenmaata, Yhdysvallat, Kanada, Japani, Etelä-Korea, Sveitsi, Islanti, Norja, Israel, Liechtenstein, Singapore, Hongkong, Taiwanin, Kinmenin, Penguun ja Matsun erillinen tullialue (Taiwan) ja Alankomaiden Aruba. GPA-sopimuksen muuttamisesta on neuvoteltu vuodesta 1997 lähtien. Neuvotteluissa uudistetaan sopimustekstiä sekä pyritään parantamaan osapuolten keskinäistä markkinoillepääsyä. Uudesta sopimustekstistä päästiin pääosin yhteisymmärrykseen vuoden 2006 lopulla. Markkinoillepääsneuvotteluissa pyrkimyksenä on laajentaa kunkin GPA-osapuolen tekemiä sitoumuksia ja siten lisätä kansainvälistä kilpailua julkisissa hankinnoissa. (UM kaupallinen neuvos Mary-Anne Nojonen 09 160 55560)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 32/2011 vp) eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (oikeus avustajaan rikosoikeudellisissa menettelyissä ja pidätetyn oikeus yhteydenpitoon). Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on määrittää epäillyn tai syytetyn oikeutta avustajaan ja pidätetyn oikeutta yhteydenpitoon koskevat vähimmäisvaatimukset, joita olisi sovellettava rikosoikeudellisissa menettelyissä koko Euroopan unionin alueella. (OM apulaisosastopäällikkö Asko Välimaa 09 160 67700)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 33/2011 vp) eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi (energiaverodirektiivin uudistaminen). Direktiivin muutosesityksessä ehdotetaan muutettavaksi energiaverojen vähimmäistasojen määräytymisperustetta siten, että liikenne- ja lämmityspolttoaineiden verotus perustuisi polttoaineen energiasisältöön ja poltosta syntyvään hiilidioksidipäästöön. Direktiivin soveltamisalaa ei laajennettaisi nykyisestä. Kestävyysskriteerit täyttävistä biopolttoaineista ei kannettaisi hiilidioksidiveroa. Lisäksi komissio ehdottaa dieselöljyn ja moottoribensiinin vähimmäisverotusasteiden lähentämistä siten, että vuonna 2018 dieselöljyllä olisi sama energia- ja hiilisisältöön perustuva vähimmäisverotaso kuin moottoribensiinillä. Sähkön verotukseen muutosesityksellä ei olisi juurikaan vaikutusta. Päästökaupan ja energiaverotuksen päällekkäisen hiilidioksidiohjauksen vähentämiseksi muutosesityksessä ehdotetaan päästökaupparektorilla kulutettujen polttoaineiden vapauttamista hiilidioksidiverosta. Muutosesityksellä kavennettisiin jonkin verran verovapauksien tai veronalennuksien käyttömahdollisuuksia. Turve säilyisi nykyisenkaltaisesti direktiivin soveltamisalan ulkopuolella. Ehdotukseen sisältyy myös eräitä teknisuonteisia täsmennyksiä. (VM neuvotteleva virkamies Leo Parkkonen 09 160 33148)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 34/2011 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi huviveneistä ja vesiskoottereista (ns. huvivenedirektiivin uudistaminen). Ehdotuksella kiristettäisiin huviveneiden päästömääräyksiä nykysääntelyyn verrattuna sekä tarkistettaisiin turvallisuusvaatimuksia, joita olisi noudatettava ehdotuksen soveltamisalaa kuuluvien huviveneiden ja vesiskoottereiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Lisäksi ehdotus asettaisi huviveneille ja vesiskoottereille vaatimuksien mukaisuusvaatimukset niiden markkinoille saattamista varten (CE-merkintä). Näiden vaatimusten avulla pyrittäisiin takaamaan huviveneiden turvallisuus, ympäristöystävällisyys ja yhdenmukaiset vaatimukset markkinoille saattamisessa. (LVM neuvotteleva virkamies Risto Saari 09 160 28311)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 35/2011 vp) eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (rikkidirektiivi). Direktiiviehdotuksen tavoitteena on vahvistaa osaksi EU-lainsäädäntöä alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen vuonna 2008 hyväksytyt meriliikenteen polttoaineiden rikkipitoisuutta koskevat uudet vaatimukset. (YM lainsäädäntöneuvos Oili Rahnasto 050 356 0723)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **15.9.2011** seuraavat nimitysasiat:

Määräaikainen yl tarkastaja, ekonomi Hanna-Kaarina Rinkineva-Heikkilä ulkoasiainhallinnon lähetystöneuvoksen virkaan 1.10.2011 lukien. (UM henkilöstöjohtaja Pirkko Hämäläinen 09 160 55401)

Oikeustieteen kandidaatti Marja Hannele Taavila sisäasiainministeriön poliisiosaston neuvottelevan virkamiehen virkaan 1.10.2011 lukien. (SM neuvotteleva virkamies Marja-Riitta Salokannel 071 878 8304)

Maa- ja metsätaloustieteiden tohtori Sauli Härkönen Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikön toimeen 30.9.2011 lukien. (MMM osastopäällikkö Pentti Lähteenoja 09 160 53360)

Agronomi Reijo Orava Suomen riistakeskuksen johtajan toimeen 30.9.2011 lukien. (MMM osastopäällikkö Pentti Lähteenoja 09 160 53360)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

BUDJETTINEUVOTTELUT 14.9.2011

Hallitus sopi lisäbudjetista, ensi vuoden talousarvioesityksestä ja valtiontalouden kehyksistä:

Vakauden, työllisyyden ja oikeudenmukaisuuden budjetti

Hallitus on sopinut vuoden 2012 talousarvioesityksestä. Hallituksen talouspolitiikka tähtää talouskasvun vahvistamiseen kestäväällä tavalla, työllisyysasteen nousuun, kotitalouksien ostovoiman myönteiseen kehitykseen sekä kansainvälisen kilpailu-

kyvyn ja teollisuuden toimintaedellytysten kohentamiseen ja eriarvoisuuden vähentämiseen.

Hallituksen talousarvioesitys on tehty haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Maailmantalouden tilanne ja tuleva suhdannekehitys ovat poikkeuksellisen epävarmoja. Myös euroalueen velkakriisi lisää markkinoiden epävarmuutta.

Suomen kannalta on tärkeää parantaa talouden kilpailukykyä ja pitää yllä luottamusta julkisen talouden kykyyn hoitaa velvoitteensa kaikissa tilanteissa. Konkreettinen tavoite on säilyttää valtion luottoluokitus nykyisellä parhaimmalla mahdollisella tasolla.

Julkisen talouden kestävyys turvaamiseksi hallituksen tavoitteena on valtion velkasuhteen kääntäminen selkeään laskuun vaalikauden loppuun mennessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi hallitus tavoittelee valtiontalouden tasapainoa sekä voimistuvaa talouskasvua.

Vuoden 2012 talousarvioesityksen loppusumma on 52,3 mrd. euroa. Tuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 45,3 mrd. euroa, joten alijäämä on 7,1 mrd. euroa. Valtion budjettitalouden varsinainen alijäämä supistuu vuoteen 2011 verrattuna 1,2 miljardilla eurolla.

Verrattuna edellisen hallituksen maaliskuussa tekemään kehyspäätökseen sisältyy vuoden 2012 talousarvioesitykseen hallituksen päättämiä menoleikkauksia 1,1 mrd. euroa ja veronkorotuksia 1,1 mrd. euroa. Hallitus esittää menolisäyksiä runsaat 400 milj. euroa ja valtion verotuloja vähentäviä toimenpiteitä 0,9 mrd. euroa erityisesti talouskasvun ja työllisyyden vahvistamiseksi sekä syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäisemiseksi.

Verotuksella vahvistetaan hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus pohjaa ja tuetaan kasvua

Hallitus pyrkii verotuksella vahvistamaan hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus pohjaa ja julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Valtiontalouden veropohjaa laajennetaan ja veroperusteisiin tehdään useita muutoksia. Valtiontalouden vahvistamisen lisäksi tavoitteena on edistää talouskasvua ja työllisyyttä sekä parantaa yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Tuotantoa ja kulutusta ohjataan ympäristön kannalta kestävä-

pään suuntaan siirtämällä verotuksen painopistettä kasvuille haitallisemmasta työn ja yrittämisen verotuksesta edelleen kohti ympäristö- ja terveysperusteista verotusta.

Vuonna 2012 ansiotuloverotukseen tehdään 3,3 prosentin tarkistus, jolla estetään työn verotuksen kiristymisen ansiotason nousun ja inflaation seurauksena. Pieniä ansiotuloja saavien ja perusturvan varassa olevien verotusta kevennetään parantamalla kunnallisverotuksen perusvähennystä ja työtulovähennystä. Nämä toimet vähentävät julkisen talouden tuloja noin 800 milj. euroa. Vuokra- ja omistusasumisen verokohtelun yhtenäistämiseksi asuntolainojen korkojen vähennyskelpoisuutta kavennetaan maltillisesti ja asteittain. Elvytystoimena nostettua kotitalousvähennystä pienennetään.

Verotuksen kantavana periaatteena on, että veroja maksetaan jatkossa yhä enemmän maksukyvyyn mukaan. Pääomatulojen verokanta nostetaan 30 prosenttiin, ja vero muutetaan progressiiviseksi siten, että verokanta on 32 % pääomatulojen 50 000 euroa ylittävältä osalta. Perintö- ja lahja-verotukseen lisätään uusi porras, jolloin ylin veroprosentti nousee 13 prosentista 16 prosenttiin 200 000 euroa ylittävissä perinnoissa tai lahjan osalta. Korkotulojen lähdeveroprosenttia korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä. Listautumattomien yritysten jakamien osinkojen verovapaan määrän raja alennetaan 60 000 euroon. Yhteismetsille säädetään uusi 28 prosentin verokanta, jolloin verokannuste yhteismetsien perustamiseen säilyy jatkossakin kahdessa prosenttiyksikössä verrattuna pääomatuloverokantaan.

Arvonlisäveropohjaa laajennetaan sanoma- ja aikakauslehtien tilauksiin. Valmisteverotuksessa sekä ympäristön että terveyden kannalta haitallisten tuotteiden verotusta korotetaan. Alkoholien ja tupakan aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi niiden verotusta kiristetään. Myös makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteveron taso nostetaan. Sokeriveron käyttöönnoton mahdollisuuksia ryhdytään selvittämään.

Hallitusohjelman mukainen liikenteen poltonesteiden verotason nosto toteutetaan kaksivaiheisesti. Ensimmäinen korotus toteutetaan vuonna 2012. Lisäksi edellisen hallituksen

päätöksen mukaisesti dieselpolttoaineen vero nousee vuoden 2012 alusta lukien, ja tähän liittyen henkilö- ja kuorma-autoista kannettava ajoneuvoveron käyttövoimaveron alenee. Ympäristöohjauksen tehostamiseksi ajoneuvoveroa korotetaan ja autoveron asteikkoa tarkistetaan siten, että kaikkien vähäpäästöisimpien autojen verotus kevenee.

Työllisyyttä ja kasvua edistävät toimet

Yritysten työllistämisen, kasvu- ja investointimahdollisuuksien parantamiseksi yhteisöverokantaa alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä 25 prosenttiin.

Harmaan talouden torjunnalla suojellaan rehellisiä työntekijöitä ja yrittäjiä. Hallitus jatkaa talousrikollisuuden viidennen torjuntaohjelman toimeenpanoa ja aloittaa kuudennen toimenpideohjelman valmistelun. Harmaan talouden torjunta vaati laajalaista yhteistyötä. Harmaan talouden torjuntaan panostetaan hallitusohjelman mukaisesti yhteensä 20 milj. euron vuosittaisella lisämäärärahalta, joka kohdistetaan oikeus-, sisäasiain-, valtiovarain-, työ- ja elinkeino- sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonaloille. Tilajavastuulaki uudistetaan. Hallituksen tavoitteena on saada harmaan talouden torjuntaan kohdistetuilla toimilla vähintään 300 miljoonan euron lisäverotuottoja vaalikauden loppuun mennessä.

Hallitus valmistautuu energiainvestointien teollisuuden kilpailukykyyn parantamiseen vuoden 2012 aikana niin, että energiaveroleikkurin parannus tulee voimaan vuoden 2013 alusta. Samassa aikataulussa etsitään myös ns. windfall-veron toteutukselle parhaiten toimiva malli ja selvitetään uraaniveroon liittyviä haittoja ja hyötyjä. Energiaverotuksen uudistus valmistellaan hyvässä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Perusväylänpidossa raideliikenne asetetaan etusijalle ja siihen kohdistetaan 20 milj. euron lisärahoitus vuonna 2012. Yritysten lainarahoitusta hoitavan Finnveran riskinotto-mahdollisuuksia lisätään tuntuvasti. Hallitus vahvistaa kasvua, osaamista ja uusia innovaatioita myös osoittamalla hallitusohjelman mukaisesti sekä tutkimusinfraan että vihreän talouden vahvistamiseen kumpaan-kin heti vaalikauden alussa 8,5 miljoonan euron lisärahoituksen.

Nuorille yhteiskuntatakuu ja perusturvaan merkittävä parannus

Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen aloitetaan vuonna 2012 ja se saatetaan voimaan täysimääräisesti vuoden 2013 aikana: jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja-, tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Oppisopimuskoulutuksessa erityishuomiota kiinnitetään kokonaan ilman tutkintoa olevien nuorten koulutukseen. Nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseen siihen varataan 60 milj. euroa vuosittain ja siitä kohdennetaan 5 milj. euroa nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön.

Työllistämisen, koulutus- ja erityistointimenpiteisiin osoitetaan yhteensä noin 480 milj. euroa. Vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon verrattuna määrärahat kuitenkin alenevat noin 50 milj. euroa alenevan työttömyyden myötä.

Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi käynnistetään hallituskauden kestävä määräaikainen kokeilu, jossa viimeistään 12 kuukauden työttömyyden jälkeen työllisyyden hoidon päävastuu siirtyy kunnalle tai kunnille yhteisvastuullisesti. Jokaisen työttömän työllistymismahdollisuudet kartoitetaan ja edistymistä seurataan aktiivisesti. Kokeilun toteuttamiseen osoitetaan vuonna 2012; 5 milj. euroa ja seuraavina vuosina 20 milj. euroa. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien osallistumista palkkatukityöhön, koulutukseen ja muihin palveluihin lisätään kohdistamalla tähän 20 milj. euron lisämääräraha.

Vaikeasta tilanteesta huolimatta hallitus toteuttaa kansainvälisesti poikkeuksellisen suuren perusturvan parannuksen. Perusturvan varassa olevien aseman kohentamiseksi työttömän peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea sekä asumistuen tuloarvoja korotetaan 1.1.2012 lukien sadalla eurolla kuukaudessa, mikä sisältää indeksikorotuksen. Toimeentulotessa perusosaa korotetaan 6 prosentilla ja yksinhuoltajien toimeentulotukea vielä 10 prosentilla. Perusturvan korotuksista koituu valtiolle lisäkustannuksia vuonna 2012 n. 250 milj. euroa.

Vahva kunta turvaa palvelut

Hallitus käynnistää vielä vuoden 2011 aikana koko maan kattavan kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on luonnollisiin työssäkäyntialueisiin perustuva elinvoimainen kuntarakenne. Kuntapolitiikan ykköstarve on turvata laadukkaat hyvinvointipalvelut koko Suomessa. Samalla kuntarakenteen uudistus luo edellytykset kansanvallan ja kuntien itsehallinnon vahvistamiselle, julkisen talouden kestävyysvajeen kaventamiselle ja varautumiselle ikääntymisestä johtuvalle palvelujen kysynnän kasvulle. Osana kuntarakennemuutostusta myös valtionosuusjärjestelmää uudistetaan yksinkertaisemmaksi ja selkeämmäksi.

Vuonna 2010 kuntatalouden kehitys oli ennakoitua myönteisempi johtuen lähinnä kuntien verotulojen odotettua nopeammasta kasvusta. Tänä vuonna kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 4½ %. Valtionosuudet kasvavat runsaat 3 % mm. indeksikorotusten ja veronkevennyksien kompensatioiden seurauksena. Yhteisöveron tilapäinen jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2011. Sen sijaan tehdään uusi 5 prosentin korotus vuosina 2012 ja 2013. Myös seurakunnille sovelletaan väliaikaisesti korotettua yhteisöverosuutta.

Kuntien vuoden 2012 valtionavut ovat yhteensä n. 10,5 mrd. euroa, josta laskennalliset valtionosuudet ovat 9,5 mrd. euroa. Valtionavut kasvavat noin 370 milj. eurolla vuodesta 2011 eli n. 4½ %. Valtionosuuksia alentavat hallitusohjelman mukainen peruspalvelujen valtionosuuksien 631 milj. euron leikkaus ja mm. oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat säästöt. Toisaalta valtionosuuksia kasvattavat mm. kustannustenjaon tarkistus (412 milj. euroa), veromenetyksien kompensatiot (262 milj. euroa) sekä lisäykset koulutuksen laadun kehittämiseen, työllistämistukeen ja maahanmuuttajakorvauksiin. Lisäksi indeksikorotus nostaa kuntien ja kuntayhtymien valtionosuuksia 341 milj. eurolla ja ikärakenteen ja väestön määrän muutos 68 milj. eurolla. Valtion veroperustemuutoksista kuntien tuloihin aiheutuvat muutokset kompensoidaan täysimääräisesti.

Poimintoja eri hallinnonalojen määrärahoista

Kehitysyhteistyön määrärahat kasvavat vuonna 2012 n. 40 milj. eurolla haasteellisesta tilanteesta huolimatta. Kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan olevan 0,56 % bruttokansantuotteesta vuonna 2012. Hallituskauden puolivälissä ohjataan kuitenkin päästöoikeuksien huutokaupasta saatuja tuloja ilmastorahotukseen ja kehitysyhteistyöhön. Tavoitteena on kehitysyhteistyömäärärahojen bktl-osuuden tasainen kasvu hallituskaudella.

Oikeusministeriö käynnistää systemaattisen demokratian ja kansalaisyhteiskunnan kehityksen seurannan. Rikosoikeudenkäyntien kokonaisuutta lyhennetään käynnistämällä oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön yhteistyönä vuoden 2011 alkupuolella laaditun suunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Erityisenä painopisteenä on talousrikosten käsittely, johon osoitetaan yhteensä 4,6 milj. euron lisäys syyttäjälaitokselle, tuomioistuimille ja ulosottolaitokselle. Rangaistusten täytäntönpäinpanossa jatketaan rangaistusten painopisteen siirtämistä laitoseurauksista vapaudessa täytäntönpäinpanoon seurauksiin sekä suljetuista laitoksista avolaitoksiin.

Poliisin hallintorakenteen uudistaminen saatetaan tuottavuuden parantamiseksi loppuun siirtämällä henkilöstön painopistettä edelleen Poliisihallituksen ja poliisilaitosten hallinnosta ja johtamisesta operatiiviseen toimintaan. Poliisi painottaa toimintaansa erityisesti harmaan talouden torjuntaan. Ammattiin valmistuneiden nuorten työttömien poliisien työllistämistä tuetaan 5 milj. eurolla.

Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaan liittyvää työnjakoa kehitetään edelleen tehostamalla valtakunnan rajan yli tapahtuvan rikollisuuden torjuntaa. Väkivaltarikollisuuden torjunnassa painotetaan lähisuhdeväkivaltaa. Poliisi puuttuu rasistisia piirteitä omaavaan rikollisuuteen sekä ihmiskauppaan aktiivisesti. Poliisi jatkaa lupahallinnon kehittämistä. Sähköisesti ja ajanvauruksella tarjottavien palveluiden osuus lisääntyy merkittävästi.

Hätäkeskustoiminta ja sen tietojärjestelmät uudistetaan vuoteen 2015 mennessä siten, että verkottuneet hätäkeskukset voivat tukea toisiaan ruuhka- ja häiriötilanteissa.

Vuonna 2012 linjataan puolustusvoimien toiminnan ja rakenteiden uudistusta. Uudistuksen lähtökohtia ovat puolustusvoimien nykyisten tehtävien jatkuminen, yleisen asevelvollisuuden toimivuuden varmistaminen sekä puolustusperiaatteen kehittäminen. Uudistuksella luodaan 2020-luvun vaatimuksia vastaava tasapainoinen sodan ja rauhan ajan kokonaisuus.

Verohallinto toteuttaa harmaan talouden torjuntaan liittyvinä hankkeina verovelkätietojen julkistamishankkeen, jota varten rakennetaan suora-käyttöinen kyselyjärjestelmä. Lisäksi rakennuslalla otetaan käyttöön kullallinen verotunniste sekä kulkulupa ja urakkatietojen ilmoittamismenettely, joiden avulla voidaan valvoa mm. onko tunnustekortin haltija merkitty Verohallinnon rekisteriin ja on siten verovalvonnan piirissä. Verohallinnolle kohdennetaan 6,2 miljoonan euron lisämääräraha vuonna 2012.

Esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä taiteen perusopetuksen laadun parantamiseen ehdotetaan 10 milj. euron lisämäärärahaa.

Hallitus käynnistää pääministerin johdolla pitkän aikavälin kansallisen kielistrategian valmistelun.

Hallituksen tavoitteena on maatalouden ja elintarvikeketjun kannattavuuden ja kilpailukykyyn turvaaminen sekä tuotannon jatkuminen koko Suomessa, kotimaisen elintarvikeketjun tarvitseman laadukkaan raaka-aineen tuottaminen. Maataloustuotannon ravinnekuormitusta ja maatalouden kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalojen määrärahat ovat yhteensä 2 375 milj. euroa, mikä on 315 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2011 varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu pääasiassa liikenneverkon kehittämiseen osoitettavien määrärahojen lisääntymisestä, koska käynnissä on useita isoja jo aiemmin päätettyjä liikenneinvestointeja.

Liikenneverkon kehittämishankkeilla parannetaan liikenneoloja. Väylätoiminnan kehittäminen investointeihin käytetään 596 milj. euroa. Uusina hankkeina aloitetaan vt 12 Tampereen rantaväylä, Turun satamayhteys (Suikkilantie) ja E18 Koskenkylä-Kotka erillishanke. Lisäksi valtio osallistuu Länsimetron rakentamisen kustannuksiin.

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n määrärahoiksi osoitetaan 89 milj. euroa, jossa on kasvua n. 2 milj. euroa edellisen vuoden talousarvioon verrattuna. Osana hallitusohjelmassa hyväksytyjä elinkeinotukien leikkauksia vähennetään Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen (Tekes) avustusten myöntämismääränsä 50,4 milj. euroa vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon nähden.

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan tavoitteena on lisätä innovatiivisten, nopeasti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten määrää. Keskeisiä toimenpiteitä ovat innovaatiörahoituksen suuntaaminen lisääntyvästi tukemaan alkavien yritysten kasvua ja julkisen kasvurahoituksen riskinoton lisääminen.

Energiapolitiikan määrärahat ovat 235 milj. euroa, jossa on lisäystä 98 milj. euroa vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Energiatuen myöntämismääräksi ehdotetaan 80 milj. euroa. Energiatuen valtuudesta varataan 50 milj. euroa liikenteen biopoltoaineiden demonstraatiolaitosten tukemiseen. Uusiutuvan energian tuotantotuen määrärahaksi ehdotetaan 98 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti vuorotteluvapaasta säästetään 7,5 milj. euroa. Yksittäisen edunsaajan osalta vaikutusta lieventää se, että vastaavasti vuorotteluvapaan korvaustasoa nostetaan niin, että sen seurauksena valtionosuus kasvaa 6,2 milj. eurolla.

Vanhuspalvelulaki astuu voimaan vuoden 2013 aikana.

Ympäristöministeriö jatkaa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) 2008–2016 toimeenpanoa sekä Natura 2000 -verkoston ja aiemmin päätettyjen luonnonsuojeluohjelmien toteutusta. Luonnonsuojelualueiden hankintaan kohdistetaan 15 milj. euron tasekorotus.

Hallitus tehostaa suojelutoimia Itämeren tilan parantamiseksi sekä kansallisesti että yhteistyössä muiden Itämerivaltioiden kanssa. Itämeren suojelutoimien kansallista rahoituspohjaa ehdotetaan vahvistettavaksi talousarvioesityksessä 1 milj. euron määrärahalisäyksellä vuonna 2012 sekä useamman milj. euron panoksella koko kehyskaudella.

Metsähallituksen luontopalveluiden alueiden hoidon ja virkistyskäytön voimavaroja ehdotetaan vahvistettavaksi 1 milj. eurolla, ja ympäristömi-

nisteriön ohjauksessa toteutettaviin Metsähallituksen julkisiin hallinto- ja palveluun ehdotetaan rahoitusta kaikkiaan 26,9 milj. euroa.

Vuoden 2011 loppuun mennessä valmistellaan hallituskauden asuntopoliittinen toimintaohjelma, jossa täsmennetään lähivuosien keskeiset toimenpiteet. Hallitus lisää merkittävästi valtion korkotukilainoituksen myöntämismäärää (1,025 mrd. euroa). Näin voidaan turvata pieni- ja keskituloisille rakennettavien uusien vuokra-asuntojen riittävä lainoitus.

Hallitusohjelman strategisten painopistealueiden toteutumista seurataan

Hallitus käsittelee myös hallitusohjelman strategista toimeenpanosuunnitelmaa. Hallitusohjelman painopistealueet ovat köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen ehkäiseminen, julkisen talouden vakauttaminen sekä kestävä talouskasvu, työllisyyden ja kilpailukykyyn vahvistaminen. Toimeenpanosuunnitelmaan on valittu näiden painopistealueiden kärkihankkeet ja sovittu niiden toteutukseen osallistuvat hallinnon alat ja näiden vastuunjako. Suunnitelmaan sisältyvät politiikkatoimet kuuluvat hallituksen erityisen panostuksen ja seurannan piiriin ja niiden etenemistä sekä tarkistustarvetta arvioidaan hallituksen vuotuisessa, alkuvuoteen sijoittuvassa strategiaistunnossa. Ensimmäinen strategiaistunto pidetään vuoden 2012 alussa.

Lisäbudjetin kumulatiivinen ylijäämä vähentää velanottoa 2011

Hallitus sopi myös vuoden 2011 kolmannesta lisätalousarviosta. Lisätalousarviossa tulot kasvavat runsaat 1,8 miljardia euroa vuoden 2010 kumulatiivisen ylijäämän käytöstä johtuen. Menoarvioiden tarkentumisesta johtuen eräitä määrärahoja lisätään ja eräitä vähennetään. Menonlisäykset ovat nettomääräisesti 52 milj. euroa. Kolmas lisätalousarvio vähentää täten vuoden 2011 nettolainanoton tarvetta noin 1,8 mrd. eurolla 6,5 mrd. euroon.

Kokkola - Ylivieska 2. raiteen toteuttamista nopeutetaan 5 milj. eurolla alustavien rakennussuunnitelmien hankintaan suorahankintana. Valtatie 2 osuuden Karkkila - Humpilla parantamisen toteuttamiseksi myönnettyä valtuutta nostetaan 3 milj. eurosta 10 milj. euroon.

Laivanrakennuksen innovaatiotukien myönnetään 16 milj. euron määräraha työllisyysvaikutteiltaan ja

teollisuuspoliittisesti merkittävien alustilausten edistämiseksi.

Säteilyturvakeskuksen toimintamenoihin esitetään 0,34 milj. euron lisäystä, jolla katetaan Fukushimaan ydinvoimalaitosonnettomuuteen liittyvän valmiustoiminnan aiheuttamia ennakoimattomia toimintamenoja ja hankintoja.

Narkolepsian yhteyttä sikainfluenssarokotteeseen selvittävän tutkimuksen ja muun toiminnan rahoitukseen kohdennetaan 0,2 milj. euroa.

Kehyksissä aleneva suunta julkisen talouden kestävyysvajeen turvaamiseksi

Hallituksen tavoitteena on valtiontalouden velan ja kokonaistuotannon suhteen kääntäminen selkeään laskuun vaalikauden loppuun mennessä. Lisäksi hallitus on sitoutunut päättämään vaalikauden loppuun mennessä toimista, joita tarvitaan koko julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi.

Tekemässään kehyspäätöksessä hallitus täsmentää toimenpiteitä, jotka kohentavat valtiontalouden rahoitusasemaa noin 2,3 mrd. euroa vuoteen 2015 mennessä. Tämän ohella menoja kohdennetaan uudelleen perusturvan parantamiseen sekä talouden kasvua ja työllisyyttä edistäviin toimiin. Hallitusohjelmassa (hallitusohjelman liite 2) sovitut menojen säästöt alentavat kehysmenojen vuoden 2015 tasolla 1; 215,5 milj. eurolla verrattuna maaliskuun 2011 kehyspäätökseen. Lisätalousarvioita varten hallitus varaa kehuksesta vuosittain 200 milj. euroa.

Kehyksen ulkopuolelle jäävät lähinnä suhdanteiden ja rahoitusautomaatiikan mukaisesti muuttuvat menot. Lisäksi kehyskauden ulkopuolelle jäävät mm. valtionvelan korkomenot, arvonlisäveromenot ja finanssisijoitukset.

Hallitus sopi hallinnonalojen kehysiksi 42 284 milj. euroa vuodelle 2012, 42 205 milj. euroa vuodelle 2013, 42 037 milj. euroa vuodelle 2014 ja 42 132 milj. euroa vuodelle 2015.

Valtioneuvoston on tarkoitus hyväksyä vuoden 2011 kolmas lisätalousarvioesitys 22.9.2011, jolloin se myös julkaistaan valtioneuvoston nettisivuilla. Vuoden 2012 talousarvioesitys ja kehyspäätös hyväksytään valtioneuvostossa 5.10.2011, jolloin ne julkistetaan kokonaisuudessaan valtioneuvoston nettisivuilla.

**LUOVUTETUT
MIETINNÖT**

Selvitysmies Jorma Eloranta luovutti **9.9.2011** raporttinsa **SISU-kuorma-autohankinnoista 2009–2011** kansliapäällikkö Arto Rädylle. Selvitysmies Eloranta esittää raportissaan puolustusvoimien materiaalihankintojen kehittämistä entistä tehokkaammin verkottuneeseen ympäristöön sopivaksi. Hän esittää projekti-enojohtamiseen kaksiportaista organisaatiota. Selvitysmiehen mukaan osapuolten tulisi entistä tarkemmin sopia myös siitä, miten laatujärjestelmiä sovelletaan. Eloranta ehdottaa myös harkittavaksi, voidaanko puolustushallinnon hankintatoimen tuotavuutta lisätä hankintaorganisaatioita yhdistäen. Selvitys on osoitteessa http://www.defmin.fi/files/1886/SISU_ka_hank.pdf. Lisätietoja antavat viestintäjohtaja Jyrki Iivonen, p. 09 160 88200, puolustusministeriö ja selvitysmies Jorma Eloranta, p. 040 539 5542.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäyksikölle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. (09) 1602 2056, (09) 1602 2014, (09) 1602 2025.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2011